ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
ГОРОД НАБЕРЕЖНЫЕ ЧЕЛНЫ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯР ЧАЛЛЫ ШӘҺӘРЕ
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

03 октябрь 2022 ел № 5186

«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Яшьләрне социализацияләү һәм үз-үзләрен нәтиҗәле реализацияләү өчен шартлар тудыру максатында, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең Дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрендәге 2403-р номерлы боерыгы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә тәрбияне бирүне үстерү Стратегиясен раслау турында» 2015 елның 29 маендагы 996-р номерлы боерыгы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең Дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен тормышка ашыру буенча чаралар планы турында» 2015 елның 12 декабрендәге 2570-р номерлы боерыгы, Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрендәге 1983-XII номерлы законы, шәһәр Уставының 41 статьясы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы карары нигезендә

К А Р А Р Б И Р Ә М:

1. «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын кушымтада каралганча расларга.

2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасында каралган чараларны финанслауны Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджетында «Яшьләр сәясәте» 07.07 бүлеге (бүлекчәсе) буенча каралган акчалар хисабына 2023 елга – 160 515,2 мең сум, 2024 елга – 160 647,2 мең сум, 2025 елга – 160 647,2 мең сум күләмендә тәэмин итәргә.

3. Башкарма комитетның эш кәгазьләрен алып бару идарәсенә әлеге карарны «Челнинские известия», «Шәһри Чаллы» газеталарында бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru), Яр Чаллы шәһәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәэмин итәргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Җитәкчесе урынбасары Р.М. Хәлимовка, Башкарма комитет Җитәкчесе урынбасары, финанс идарәсе башлыгы С.Р. Мулюковага йөкләргә.

Башкарма комитет
Җитәкчесе — Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2022 елның 3 октябрендәге
5186 номерлы карарына
кушымта

«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы

1 бүлек. «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасының паспорты

Программаның исеме	«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы (алга таба – Программа)
Программаны эшләү нигезләре	«Иҗтимагый берләшмәләр турында» 1995 елның 19 маендагы 82-ФЗ номерлы Федераль закон; «Яшьләр һәм балалар иҗтимагый оешмаларына дәүләт ярдәме күрсәтү турында» 1995 елның 28 июнендәге 98-ФЗ номерлы Федераль закон; «Хәйрия эшчәнлеге һәм ихтыяри ярдәм (волонтерлык) турында» 1995 елның 11 августындагы 135-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә бала хокукларының төп гарантияләре турында» 1998 елның 24 июлендәге 124-ФЗ номерлы Федераль закон; «Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрендәге 489-ФЗ номерлы Федераль закон; Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең Дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрендәге 2403-р номерлы боерыгы; Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә тәрбия бирүне үстерү Стратегиясен раслау турында» 2015 елның 29 маендагы 996-р номерлы боерыгы; Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең Дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен тормышка ашыру буенча чаралар планы турында» 2015 елның 12 декабрендәге 2570-р номерлы боерыгы; Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясендә ихтыяри ярдәмне (волонтерлыкны) үстерү концепциясен раслау турында» 2018 елның 27 декабрендәге 2950-р номерлы боерыгы; Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында яшьләр һәм дәүләт яшьләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрендәге 1983-XII номерлы законы;

	Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының җирле үзидарә органнарына дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 7 апрелендәге 29-ТРЗ номерлы Законы; Татарстан Республикасының «Ихтыяри ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә аерым мәсьәләләрне җайга салу һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 30 июнендәге 48-ЗРТ номерлы Закон; Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында балаларның һәм яшьләрнең интеллектуаль-иҗади потенциалын үстерү Концепциясе «Перспектива» турында» 2012 елның 9 октябрендәге УП-862 номерлы Указы
Программаны төп эшләүче	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе
Программаны башкаручылар	Программаның координаторы булып Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе тора. Төп башкаручылар: Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе, Башкарма комитет районнар хакимиятләренең мәгариф, мәдәният һәм яшьләр белән эшләү бүлекләре, Башкарма комитетның мәдәният идарәсе, Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсе
Программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә дәүләт яшьләр сәясәтен тормышка ашыру
Программаның бурычлары	1) балаларның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ялын оештыру; 2) яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең асоциаль һәм деструктив тотышларын профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар оештыру, социаль-куркыныч хәлдәге балаларга һәм яшьләргә ярдәм күрсәтү; 3) мәгълүмати һәм психологик ярдәм күрсәтү, шул исәптән телефон аша; 4) яшьләр сәясәте өлкәсендә талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең иҗади, һөнәри, интеллектуаль потенциалын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру; 5) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне гражданлык һәм патриотик тәрбияләүгә, яшьләр мохитендә толерантлык тәрбияләүгә, яшьләр арасында хокукый, мәдәни һәм әхлакый кыйммәтләр формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру; 6) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне инновацион, эшмәкәрлек, ихтыяри ярдәм эшчәнлегенә җәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлыгын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру; 7) вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру; 8) Яр Чаллы шәһәрендә дәүләт яшьләр сәясәте активистлары кадрлар резервына ярдәм итү һәм аны үстерү

<table>
<tr><td>Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары</td><td colspan="5">2023 - 2025 еллар</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Еллар буенча бүлеп, Программаны финанслау күләме һәм чыганаклары</td><td rowspan="2">Финанслау чыганаклары</td><td colspan="4">Программаны тормышка ашыру еллары</td></tr>
<tr><td>1 нче ел/ мең сум</td><td>2 нче ел/ мең сум</td><td>3 нче ел/ мең сум</td><td>Барлыгы мең сум</td></tr>
<tr><td>Муниципаль бюджет</td><td>160 515,2</td><td>160 647,2</td><td>160 647,2</td><td>481 809,6</td></tr>
<tr><td>Республика бюджеты</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Федераль бюджет</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="5">Программаны тормышка ашыруга тотылучы чыгымнар күләменә шәһәр бюджеты мөмкинлекләреннән чыгып, инфляция процесслары һәм Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендәге икътисадый хәлдән чыгып, төгәллекләр һәм төзәтмәләр кертелергә мөмкин</td></tr>
<tr><td>Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре</td><td colspan="5">Программа 2023-2025 елларга муниципаль яшьләр программасы чараларына җәлеп ителгән14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең санын Яр Чаллы шәһәрендәге яшьләрнең гомуми санына карата 51,36 % итеп сакларга мөмкинлек бирәчәк</td></tr>
<tr><td>Программаны тормышка ашыруга контрольне оештыру системасы</td><td colspan="5">Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе</td></tr>
</table>

2 бүлек. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа ысулы белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Муниципаль яшьләр сәясәте шәһәрнең яшь буыны потенциалын формалаштыруның, үстерүнең һәм актив файдалануның мөһим инструменты булып тора.

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә дәүләт яшьләр сәясәте Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе эшчәнлеге аша тормышка ашырыла, аңа «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясы 34 пункты нигезендә балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чараларны оештыру һәм гамәлгә кертү функцияләре йөкләнгән.

Шәһәрдә яшьләр сәясәте җирле үзидарә органнарының, төрле милек формасындагы учреждение һәм оешмаларның, иҗтимагый берләшмәләрнең тырышлыкларын берләштерүне, күпләп бюджеттан тыш финанслар җәлеп итүне, яңа идарә технологияләре кертүне күздә тотучы программа – максатчан ысул нигезендә гамәлгә кертелә.

Программаның актуальлеге һәм аны гамәлгә ашыру тормыш зарурлыгына бәйле – бүгенге көндә яшь кешеләрнең социаль кәефендә ике тенденция ачык күренә:

1. Яшьләр үз көчләренә ныграк ышана башладылар, аларның тормыш проблемаларын хәл итүгә әзерлек дәрәҗәсе үсте, алар үзләренең тормыш перспективаларын һәм тормыш максатларына ирешү мөмкинлекләрен ачык күрәләр.

2. Шомлану һәм тиз кызып китүчәнлек, арыганлык, тормыш һәм киләчәк өчен курку, уңышсызлыкларга борчылу.

Яшьләр арасында таралган үз-үзеңне асоциаль тоту киләчәк буын өчен элеккечә куркыныч тудыра: алкоголь һәм психоактив матдәләр куллану, тәмәке тарту, иртә җенси мөнәсәбәтләр, яшьләр криминаль субкультуралары.

Үз-үзләрен болай тотуның социаль куркынычы шунда, тормыш тәҗрибәсе булмаган, алкоголизм, наркоманлык, агрессиянең нәтиҗәләрен алдан күрә белмәгән яшь кешеләр, аларны нормадан тайпылу дип санамый.

Аларның массакүләм таралуы яшүсмерләрдә мондый хәл нормаль дигән иллюзия тудыра, һәм бу, ахыр чиктә, нәрсә теләсәң шуны эшләргә рөхсәт итүче үз «нормалары» булган үзгә яшүсмер-яшьләр субкультуралары формалашуга китерә.

XXI гасыр яшь буыны цифрлы яңа җәмгыятьтә үсте. Интернетта даими утыручы яшьләр озаклап басылып эшләргә күнекмәгән, алар импульсив, эзлекле түгел, артык эмоциональ, азартлы уеннарга, наркотикларга, алкогольгә, компьютер уеннарына бирелүчән һәм теләсә нинди, шул исәптән радикаль йогынтыга дучар булырга мөмкин.

Хәзерге буынның девизы: «Бөтенесе кебек бул!»: яшүсмер хәзер үзе булудан туктады, үл үзенең «мин» леген юкка чыгарды һәм «автоматка» әйләнде, ялгызлык һәм шомлану хисе кичерми. Алмашка анда бар да әйбәт һәм тыныч дигән иллюзия барлыкка килде.

Канәгатьлек хисе хезмәттән, тормышның төрле өлкәләренең тирәнлеге һәм эчтәлегеннән түгел, ә төрле яңа кискен тойгыларның алмашынып торуыннан туа.

Яшьләрнең энергиясенең тискәре чагылышын киметү өчен, ул энергияне кирәкле агымга кертергә һәм карьера, шәхси үсеш, позитив күнекмәләр формалаштыру өчен «социаль лифтлар» ясап, һәр кешегә үз теләгенә ирешү мөмкинлеге бирергә кирәк.

Хәзерге заман яшьләренең проблемалары дәүләт яшьләр сәясәтенең муниципаль дәрәҗәдәге өстенлекле юнәлешләрен билгели: яшьләрнең, балалар, яшьләр иҗтимагый берләшмәләренең иҗтимагый әһәмиятле инициативаларына, иҗтимагый файдалы эшчәнлегенә ярдәм күрсәтү; яшь гражданнарның икътисадый мөстәкыйльлеген тәэмин итүгә һәм аларның хезмәткә хокукларын гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; яшь гаиләләргә дәүләт ярдәме күрсәтү; яшьләргә социаль хезмәт күрсәтү; яшь гражданнарның сәламәтлеген саклау, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, аларны тәрбияләү һәм аларга белем бирү өчен шартлар тудыру.

Яшьләрнең дәүләт яшьләр сәясәтен формалаштыруда һәм тормышка ашыруда катнашуы әлеге программаның төп принципларыннан берсе булып тора.

Программаны тормышка ашыруның төп принциплары:

1) дәүләт яшьләр сәясәтенең тармакара өлкә буларак өстенлеге, барлык дәрәҗәдәге максатчан һәм инвестиция программаларын тормышка ашырганда муниципаль учреждениеләрнең материаль базасыннан файдалану;

2) яшьләрнең ихтыяҗларын һәм кызыксынуларын исәпкә алып, яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләре эшчәнлегенең профилен үзгәртү һәм яшьләр сәясәтенең заманча инфраструктурасын булдыру;

3) формаль булмаган субкультуралар белән үзара эшчәнлек каналлары булдыру;

4) очрашулар, «түгәрәк өстәлләр» оештыру, ел саен уза торган яшьләр инициативасы фестивальләрен үткәрү һәм укучы, эшче, иҗади, хезмәткәр яшьләрнең иҗтимагый берләшмәләрен төзүне стимуллаштыру аша «яшьләр белән диалог» оештырыла.

Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе яшь буында мәдәни, әхлакый кыйммәтләр, гражданлык позициясе тәрбияләп, күпкырлы интеллектуаль үсеш өчен шартлар тудырып, шәһәр потенциалын формалаштыру буенча мөһим юнәлешләрнең зур спектрын тормышка ашыра.

Программа чараларын уңышлы гамәлгә ашыру өчен яшьләр сәясәтенең муниципаль инфраструктурасы актив кулланыла: 4 яшьләр үзәге («Заман», «Шатлык», «Орион», «Нур»), 4 социаль учреждение («Диалог» БҺЯППЯҮ), «Яшьләр ышаныч телефоны» БЯТЭПЯҮ, «Яр Чаллы СХОҮ», «Форпост» ҖТСбЯ(С)ФҮ), 28 яшүсмерләр-яшьләр клубы, «Экстрим-парк» һәм яшәү урыны буенча 14 хоккей корты, аларның төп эшчәнлеге булып яшүсмерләрнең ялын һәм мәшгульлеген оештыру, яшьләр арасында социаль тискәре күренешләрне профилактикалау һәм яшүсмерләр һәм яшьләр белән спорт-сәламәтләндерү эше алып бару тора.

Программаны тормышка ашыру нәтиҗәсендә, алдагы елларда Яр Чаллы шәһәрендә яшьләрдә актив һәм сәламәт яшәү рәвешенә, сәламәтлекне ныгыту, гражданлык позициясен, хезмәттәге һәм социаль активлыкны үстерү буенча озак сроклы максатларга ирешү өчен нигез булдырылган.

Хәзерге заман шартларында шәһәр яшьләр сәясәтенең төрле өлкәләре тирәнәйтүне һәм алга таба үсешне таләп итә, әлеге программа шуларны тормышка ашыруга юнәлдерелгән. Программа барлык яшь гражданнарның ихтыяҗларын, үткәрелә торган чараларның адреслылыгын исәпкә алып төзелә, яшь буынны үстерүдә уңай тенденцияләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән.

2022 ел башына шәһәрдә 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге 138 996 яшь кеше яши, шул исәптән яшь буенча: 14 яшьтән 17 яшькә кадәрге яшүсмерләр – 22 087 кеше; 18 яшьтән 23 яшькә кадәрге яшьләр – 28 012 кеше; 24 яшьтән 30 яшькә кадәр – 39 795 кеше; 31 яшьтән 35 яшькә кадәр – 49 102 кеше. Социаль статус буенча: мәктәп укучылары – 22 087 кеше; көндезге уку формасы студентлары – 19 998 кеше (шулардан чит ил студентлары – 2 000 кеше); эшләүче яшьләр – 100 меңгә якын кеше. Яшьләр шәһәрдә яшәүчеләрнең 26,3 % ын тәшкил итә.

Шәһәр студентлары - шәһәр халкының шәһәр хакимияте ягыннан аерым игътибар таләп итә торган мобиль категориясе. Муниципалитет, һөнәри белем бирү оешмалары һәм югары белем бирү оешмалары ресурсларын берләштерү генә студентлар алдында да, гомумән шәһәр алдында да торган иң кискен проблемаларны мөмкин кадәр нәтиҗәле һәм рациональ хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, бу исә, ахыр чиктә, социаль һәм икътисадый планда нәтиҗә бирәчәк.

Яр Чаллыда тәрбия эшенең күп дәрәҗәле системасы эшли, ул оешма җитәкчеләре советының ай саен үткәрелә торган киңәшмәләре, тәрбия эшләре буенча проректорлар советының атналык утырышлары аша тормышка ашырыла. Студент яшьләр белән эшләү кысаларында иң мөһим һәм төп юнәлеш булып студентларга социаль ярдәм күрсәтү тора.

Шәһәр халкының креатив һәм талантлы яшь буынын тәрбияләү территория үсешенең хәлиткеч факторы булырга тиеш, әмма бу гына җитми, тиешле социаль климат, яшьләрне нәтиҗәле социализацияләү чаралары, аларда үсешкә, мөстәкыйльлеккә, җаваплылыкка, компетентлыкка һәм һөнәри осталыкка, коммуникатив һәм лидерлык сыйфатларына, гражданлык һәм патриотизм, югары әхлакый һәм мораль стандартларга омтылыш ачу зарур.

Шәһәрдә талантлы яшьләргә рухи-интеллектуаль тәрбия бирүгә һәм ярдәм итүгә аерым игътибар бирелә. Ел саен яшьләр һәм шәһәр халкы өчен «Яшьләр көне», «Җиңү көне», «Ватанны саклаучылар көне», «Хәрби хезмәткә чакырылучылар көне» кебек зур чаралар үткәрелә. Әмма яшьләрнең иҗади потенциалын тормышка ашыру камилләштерүгә мохтаҗ. Талантлы иҗади яшьләр вәкилләренең шәһәр иҗади конкурсларының сайлап алу һәм финал этапларында катнашуына карамастан, бу чаралар финанслау чикле булу аркасында барлык теләүчеләрне колачлый алмый.

Талантлы яшьләрне ачыклау һәм алга этәрү системасының, яшьләрне инновацион эшчәнлеккә җәлеп итү механизмнарының камил булмавы икътисадны һәм шәһәр тормышының башка өлкәләрен модернизацияләү буенча социаль-икътисадый өстенлекләрне гамәлгә ашыруны сизелерлек кыенлаштырырга мөмкин. Яшьләр арасында хокук бозуларны профилактикалау мәсьәләләрен хәл итүдә, тулаем шәһәр яшьләр сәясәтен тормышка ашырудагы кебек, иҗтимагый оешмалар һәм ихтыяри отрядлар ышанычлы партнер булып тора. Уңай тормыш кыйммәтләре формалашкан яшь кешенең төрле деструктив күренешләр һәм берләшмәләр йогынтысына эләгү ихтималы азрак.

Балалар һәм яшьләр хәрәкәте үсә, аларда катнашучылар саны 3000 кешедән артып китә. Иҗтимагый оешмалар һәм берләшмәләрнең эшен шәһәр иҗтимагый оешмалар үзәге һәм ихтыяри ярдәмчеләр үсеше үзәге алып бара.

Яшьләрнең социаль инициативаларына тиешле дәрәҗәдә ярдәм күрсәтелми - яшьләрнең иҗтимагый-файдалы эшчәнлеген стимуллаштыру һәм бүләкләү чаралары эшләргә, яшьләр белән эшләүче белгечләрнең һөнәри осталыгын үстерү, кадрлар потенциалын саклап калу өчен шартлар тудырырга кирәк, бу исә шәһәрнең иҗтимагый хәрәкәтендә катнашучылар санын арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Дәүләт яшьләр сәясәте активистларының кадрлар резервын үстерү һәм аңа ярдәм итү максатыннан, Яр Чаллы шәһәрендә ел саен 20 исемле стипендия һәм шәһәр Хакименең 10 премиясе тапшырыла.

Эшкә урнашу яшьләр өчен мөһим мәсьәлә булып тора. Укучы һәм студент яшьләрне даими, вакытлыча һәм бер тапкыр эшкә урнаштыруда ярдәм итү максатыннан, укудан буш вакытта һәм каникуллар чорында шәһәр оешмалары һәм предприятиеләре белән кадрларга ихтыяҗны ачыклау буенча эш алып барыла. Кергән вакансияләр турында мәгълүмат көн саен мәгълүмат ресурсларында урнаштырыла. Кадрлар әзерләү буенча проблема юк кебек тоела, әмма шуңа да карамастан күп кенә предприятиеләрдә эш урыннарына вакансияләр ачык. Димәк, яшьләрдә я мотивация юк, я алар шәһәр предприятиеләренә кирәкле һөнәрләрнең күптөрлелеге турында хәбәрдар түгел.

Шуңа күрә эшче һәм инженер һөнәрләрен популярлаштыру максатыннан Яр Чаллы шәһәрендә урта звено укучылары, студентлар һәм эшләүче яшьләр белән һөнәри юнәлеш бирү буенча актив эш алып барыла. Яшьләрнең «Таныш булыгыз-профессионаллар!», «Чаллыда эшлә!» һөнәри юнәлеш бирү проектлары тормышка ашырыла, аларның кысаларында предприятиенең җитештерү процессы һәм кадрлар составы белән якыннан танышу бара.

Шуңа бәйле рәвештә, эшләүче яшьләрнең актив тормыш позициясен һәм шәһәрнең иҗтимагый-сәяси тормышында катнашырга әзерлеген формалаштыру максатында, предприятиеләрдә, оешмаларда һәм учреждениеләрдә яшьләр белән эшләү структураларын булдыру буенча эшне активлаштырырга кирәк. Предприятиеләрдә яшьләр белән эш алып бару яшь хезмәткәргә һөнәри планда (техник проектлар, һөнәри осталык конкурслары, укыту) үсәргә мөмкинлек бирә, аның шәхес буларак үсешенә һәм үз-үзен релизацияләүгә ярдәм итә.

Яр Чаллы шәһәренең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүдә кече һәм урта бизнес мөһим роль уйный. Эшмәкәрлеккә актив һәм сәләтле яшьләрне җәлеп итү, шулай ук яшь эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру һәм популярлаштыру, яшьләрнең үзмәшгульлегенә ярдәм итү стимуллаштыру факторы булып тора. Моннан тыш, яшьләр арасында социаль тискәре күренешләрне профилактикалау дәүләт яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлеше булып тора, наркоманлык, күзәтүчесезлек һәм хокук бозуларны профилактикалау, толерантлык формалаштыру, яшьләр арасында суицидларны профилактикалау, белгечләр, ата-аналар белән эшне оештыру, тикшерену эше, ведомствоара хезмәттәшлек кебек мөһим юнәлешләр гамәлгә ашырыла.

Шулай итеп, бүген Яр Чаллы шәһәрендә яшьләр сәясәте, шәһәрнең социаль сәясәтендә өстенлекле юнәлешләрнең берсе буларак, системалы һәм тотрыклы характерга ия, яшь буынның үсешенә һәм аның проблемаларын хәл итүгә актив ярдәм итә.

Әмма шәһәрдә бу өлкәдә кайбер проблемалар да бар, алар арасында түбәндәгеләрне аерып күрсәтергә мөмкин:

1) яшьләр сәясәте инфраструктурасы җәмгыять куйган таләпләрдән һәм яшьләрнең ихтыяҗларыннан калыша;

2) талантлы яшьләр Россиянең эре шәһәрләренең һәм чит илләрнең югары уку йортларында белем алырга китә һәм, шуның нәтиҗәсе буларак, шәһәрдә югары квалификацияле кадрлар саны кими;

3) яшьләрне шәһәрнең социаль тормышына интеграцияләү һәм килгән яшьләрне яңа шартларга җайлаштыру проблемаларының булуы;

4) балигъ булмаганнар һәм яшьләр арасында җинаятьчелекнең арту тенденциясе кабат барлыкка килү.

Программада тәкъдим ителгән чаралар югарыда күрсәтелгән проблемаларны хәл итәргә ярдәм итә.

3 бүлек. Программаның максаты һәм бурычлары

Программаның төп максаты – Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә дәүләт яшьләр сәясәтен тормышка ашыру.

Әлеге максатка ирешү өчен Программа түбәндәге бурычларны тормышка ашырырга тиеш:

1) балаларның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ялын оештыру;

2) яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз-үзләрен асоциаль һәм деструктив тотышларын профилактикалауга, социаль куркыныч хәлдә булган балаларга һәм яшьләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру;

3) мәгълүмати һәм психологик ярдәм күрсәтү, шул исәптән телефон аша;

4) яшьләр сәясәте өлкәсендә талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең иҗади, һөнәри, интеллектуаль потенциалын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру;

5) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне гражданлык һәм патриотик тәрбияләүгә, яшьләр мохитендә толерантлык тәрбияләүгә, яшьләр арасында хокукый, мәдәни һәм әхлакый кыйммәтләр формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру;

6) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне инновацион, эшмәкәрлек, ихтыяри ярдәм эшчәнлегенә җәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлыгын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру;

7) вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру;

8) Яр Чаллы шәһәрендә дәүләт яшьләр сәясәте активистлары кадрлар резервына ярдәм итү һәм аны үстерү.

4 бүлек. Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары

Программаны тормышка ашыру өч елга исәпләнгән – 2023-2025 еллар.

5 бүлек. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

2023-2025 елларга Программаны финанслау күләме 481 809,6 мең сум.

Программаны финанслау чыганагы булып Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты тора.

2023-2025 еллар чорына барлыгы – 481 809,6 мең сум, шул исәптән Программаны тормышка ашыру еллары буенча:

2023 ел – 160 515,2 мең сум, 2024 ел – 160 647,2 мең сум, 2025 ел – 160 647,2 мең сум.

Финанслау күләме прогноз характерында һәм аңа агымдагы финанс елына һәм план чорына Яр Чаллы шәһәре бюджеты проектын формалаштырганда төгәллек кертелергә тиеш.

6 бүлек. Программа чаралары системасы

Программа чаралары яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының хезмәт күрсәтүләр һәм хезмәтләр база (тармак) исемлеге, норматив документлары нигезендә билгеләнгән.

Программа чаралары системасы түбәндәге юнәлешләр буенча эшләрне берләштерә:

1) яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз-үзләрен асоциаль һәм деструктив тотышларын профилактикалауга, социаль куркыныч хәлдә булган балаларга һәм яшьләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру;

2) яшьләр сәясәте өлкәсендә талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерләргә һәм яшьләргә үз-үзләрен реализацияләү өчен шартлар тудыруга, иҗади, һөнәри, интеллектуаль потенциалларын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру;

3) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрдә гражданлык һәм патриотик хисләр тәрбияләүгә, яшьләр арасында толерантлык тәрбияләүгә, хокукый, мәдәни һәм әхлакый кыйммәтләрне формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру;

4) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне инновацион, эшмәкәрлек, ихтыяри ярдәм (волонтерлык) һәм башка социаль әһәмияткә ия эшчәнлеккә җәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлыгын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, шулай ук яшьләрнең белем алулары өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру;

5) яшьләргә үсү өчен өчен уңайлы мәгълүмат кыры формалаштыру, дәүләт структуралары, иҗтимагый берләшмәләр һәм яшьләр арасында кире элемтә механизмнарын булдыру, шулай ук яшьләргә патриотик һәм гражданлык тәрбиясе бирү өчен мәгълүмати инфраструктураны куллануның нәтиҗәлелеген арттыру;

6) яшь гаиләләр өчен уңай шартлар тудыру һәм гаилә культурасы кыйммәтләрен һәм уңышлы яшь гаилә образын формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру, яшь гаиләләргә һәрьяклап ярдәм итү;

7) сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен формалаштыру, яшьләрнең физик үсеше

өчен шартлар тудыру, экологик культура формалаштыру, шулай ук яшьләрнең тормыш иминлеге культурасы дәрәҗәсен күтәрү.

7 бүлек. Нәтиҗәлелекне бәяләү индикаторлары

Программаны тормышка ашыруның сан күрсәткече булып нәтиҗәлелек индикаторлары белән үлчәнә торган максатка ирешү тора:

т/с	Күрсәткечләрнең исеме	Хисап формуласы	Чыганак
1.	Яшьләрнең гомуми санына карата яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләре эшчәнлегенә җәлеп ителгән 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең саны, %	$C = \frac{C1 \times 100\%}{C2}$ монда C1 - яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләре эшчәнлегенә җәлеп ителгән кешеләр саны C2 – Яр Чаллы шәһәрендә 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең гомуми саны	Яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләренең эшчәнлеге турында хисап

8 бүлек. Программаны тормышка ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү

Программа 2023-2025 елларга муниципаль яшьләр программасы чараларына җәлеп ителгән 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең санын Яр Чаллы шәһәрендәге яшьләрнең гомуми санына карата 51,36 % дәрәҗәсендә сакларга мөмкинлек бирәчәк.

Программада куелган максатны үтәүгә ирешүне характерлаучы сыйфат күрсәткечләре булып түбәндәгеләр тора:

1) яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләре эшчәнлегенең төп юнәлешләре буенча чараларны үтәү проценты – 90% тан ким түгел;

2) яшүсмерләр һәм яшьләрнең үз-үзләрен асоциаль һәм деструктив тотышларын профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар санын арттыру, аларда катнашучы балалар һәм яшьләр санын 20 мең кешегә кадәр җиткерүгә исәпләп;

3) яшьләр сәясәте өлкәсендә югары белемле кадрлар өлешен арттыру - хезмәткәрләрнең гомуми саныннан 90% ка кадәр;

4) конкурс чараларында катнашучы балалар һәм яшьләр санын арттыру-база чорыннан 5% ка;

5) чараларда катнашучы үзгә социаль төркемдәге балалар һәм яшьләр санын 300 кешегә кадәр арттыру;

6) ихтыяри ярдәм эшчәнлегендә катнашучы яшьләр санын арттыру – база чорыннан 3% ка.

Программаны практик тормышка ашыру түбәндәгеләрне тәэмин итәргә тиеш:

1) шәһәрнең уңай социаль-икътисадый үзгәрешләрендә яшьләрнең ролен арттыру;

2) яшь гаилә институтын ныгыту, яшьләрнең торак-көнкүреш шартларын яхшырту;

3) хезмәт базарында яшьләрнең конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру, яшьләрне эш белән тәэмин итү һәм һөнәри юнәлеш бирү;

4) яшьләр арасында җинаятьчелек, наркомания, эчкечелек һәм экстремизм кебек тискәре (социаль куркыныч) күренешләрнең дәрәҗәсен кимету;

5) программаларны, проектларны һәм клуб берләшмәләрен гамәлгә ашыру юлы белән муниципаль учреждениеләрнең күп профильлелеген саклап калу һәм үстерү;

6) телефоннан шалтыратуларны өзлексез эшкәртүне оештыру, көчләү яисә башка авыр тормыш хәлендә калган яшүсмерләргә һәм яшьләргә ашыгыч психологик ярдәм күрсәтү;

7) талантлы һәм сәләтле яшьләрне ачыклау һәм аларга ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар үткәрү;

8) яшьләрнең интеллектуаль, әхлакый һәм иҗади потенциалын арттыру, милли үзаңын, гражданлык һәм патриотизмны үстерү;

9) яшьләр иҗтимагый берләшмәләре эшчәнлегендә катнашучы яшьләрнең санын саклап калу;

10) яшь гражданнар өчен мәгълүмати хезмәтләрне киңәйтү;

11) яшьләрнең эшлекле активлыгын һәм булдыклылыгын үстерү; яңа эш башлаучы эшмәкәрләргә бизнесны аякка бастырырга ярдәм итү һәм мәгълүмати ярдәм күрсәтү;

12) шәһәр яшьләренең гражданлык үсеше һәм үз-үзләрен социаль реализацияләү өчен уңайлы шартлар тудыру;

13) шәһәр предприятиеләрендә, оешмаларында һәм учреждениеләрендә яшьләр белән эшләүче структураларны үстерү.

Программаны тормышка ашыруның нәтиҗәлелеге күрсәткече булып яшьләрнең җәмгыятьтәге социаль-икътисадый хәлен яхшырту, яшьләр арасында социаль-тискәре күренешләрне кимету тора.

9 бүлек. Максатлар, бурычлар, нәтиҗәләрне бәяләүнең индикаторлары һәм «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын чаралар буенча финанслау

Бурычның исеме	Төп чараларның исеме	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Башкаручылар	Индикаторларның зурлыгы				Финанслау, финанс чыганагын күрсәтеп, мең сум		
				2022 база	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Максатның исеме: Яшьләрне социализацияләү һәм аларга үз мөмкинлекләрен нәтиҗәле тормышка ашыру өчен шартлар тудыру								Муниципаль бюджет		
2023-2025 елларга муниципаль яшьләр программасы чараларына җәлеп ителгә 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең чагыштырма авырлыгы, %				51,36	51,36	51,36	51,36	-	-	-
Балаларның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ялын оештыру	Яшьләр өчен программаларны, проектларны тормышка ашыру	Программалар, проектлар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	7	16	16	16	158 515,2	158 647,2	158 647,2
			«Нур» ЯҮ» МАУ	14	14	14	14			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	13	13	13	13			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	8	8	8	8			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	10	12	12	12			
	Түгәрәкләр һәм секцияләр эшчәнлеген оештыру	Түгәрәкләр һәм секцияләр саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	9	9	9	9			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	8	8	8	8			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	2	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	8	10	10	10			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	70	60	60	60			
		Шөгыльләнүчеләр саны, кеше	«Заман» ЯҮ» МАУ	400	300	300	300			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	350	350	350	350			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	30	15	15	15			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	200	200	200	200			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	2000	2000	2000	2000			

	Яшьләр иҗтимагый берләшмәләре эшчәнлеген оештыру һәм ярдәм күрсәтү	Иҗтимагый берләшмәләр саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	2	2	2	2			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	8	8	8	8			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	9	9	9	9			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	2	2	2	2			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	1	1	1	1			
		Шөгыльләнүчеләр саны, кеше	«Заман» ЯҮ» МАУ	40	40	40	40			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	250	250	250	250			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	180	180	180	180			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	30	30	30	30			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	25	25	25	25			
	Яшьләр сәясәте учреждениеләренең башка ял эшчәнлеге	Чаралар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	35	25	25	25			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	200	200	200	200			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	45	45	45	45			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	20	25	25	25			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	70	40	40	40			
		Катнашучылар саны, кеше	«Заман» ЯҮ» МАУ	6000	4300	4300	4300			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	2800	2800	2800	2800			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	2500	2500	2500	2500			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	600	1000	1000	1000			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	6000	3500	3500	3500			

	Мәдәни-ял, массакүләм спорт чаралары оештыру һәм үткәрү	Мәдәни-ял, массакүләм спорт чараларының саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	28	18	18	18			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	85	85	85	85			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	10	10	10	10			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	40	40	40	40			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	600	400	400	400			
		Катнашучылар саны, кеше	«Заман» ЯҮ» МАУ	1800	2500	2500	2500			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	8000	8000	8000	8000			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	1000	1000	1000	1000			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	10000	10000	10000	10000			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	1800 0	1200 0	1200 0	1200 0			
Яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең асоциаль һәм деструктив тәртибен профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар оештыру, социаль куркыныч хәлдәге балаларга һәм яшьләргә ярдәм күрсәтү	Яшьләр мохитендә асоциаль һәм деструктив тәртипне профилактикалау буенча чаралар үткәрү	Чаралар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	25	30	30	30			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	50	50	50	50			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	15	15	15	15			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	20	20	20	20			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	152	152	152	152			
			«Диалог» БҺЯППЯҮ» МБУ	150	100	100	100			
			«Форпост» ҖТСбЯ(С)Ф үзәге» МБУ	7	7	7	7			
		Җыелган һәм эшкәртелгән статистик мәгълүматлар саны, берәмлек	«Диалог» БҺЯППЯҮ» МБУ	200	100	100	100			
			«Заман» ЯҮ» МАУ	26	30	30	30			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	52	52	52	52			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	17	17	17	17			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	22	2	2	2			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	152	152	152	152			

			«Форпост» ЖТСбЯ(С)Ф үзәге» МБУ	9	9	9	9			
Мәгълүмати һәм психологик ярдәм күрсәтү, шул исәптән телефон аша	Индивидуаль һәм төркемле консультацияләр, методик консультацияләр, телефон буенча консультацияләр оештыру һәм үткәрү	Консультацияләр саны, берәмлек	«Диалог» БҺЯППЯҮ» МБУ	250	300	300	300			
			«Яшьләр ышаныч телефоны» БЯТЭПЯҮ» МБУ	7500	8000	8000	8000			
		Эшкәртелгән чакырулар саны	«Яшьләр ышаныч телефоны» БЯТЭПЯҮ» МБУ	8000	8500	8500	8500			
Яшьләр сәясәте өлкәсендә талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең иҗади, һөнәри, интеллектуаль потенциалын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру	Талантлы һәм инициативалы яшьләргә ярдәм күрсәтү системасын формалаштыруга һәм үстерүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру	Чаралар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	65	50	50	50			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	50	50	50	50			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	15	15	15	15			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	40	50	50	50			
			«Яр Чаллы СХОҮ» МАУ	15	15	15	15			
		Мәгълүмати-аналитик материаллар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
		Үткәрелгән мониторинглар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	2	2	2	2			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	2	2	2	2			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	2	2	2	2			

		Эш нәтиҗәләре буенча төзелгән хисаплар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	65	50	50	50			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	50	50	50	50			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	15	15	15	15			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	40	50	50	50			
Яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне гражданлык һәм патриотик тәрбияләүгә, яшьләр мохитендә толерантлык тәрбияләүгә, яшьләр арасында хокукый, мәдәни һәм әхлакый кыйммәтләр формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру	Яшьләрне гражданлык һәм патриотик тәрбияләүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру	Чаралар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	36	36	36	36			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	30	30	30	30			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	15	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	50	40	40	40			
			«Форпост» ҖТСбЯ(С)Ф үзәге» МБУ	116	116	116	116			
		Җыелган һәм эшкәртелгән статистик мәгълүматлар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	36	37	37	37			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	30	30	30	30			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	15	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	50	2	2	2			
			«Форпост» ҖТСбЯ(С)Ф үзәге» МБУ	116	116	116	116			
		Үткәрелгән мониторинглар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Форпост» ҖТСбЯ(С)Ф үзәге» МБУ	1	1	1	1			

Яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне инновацион, эшмәкәрлек, ихтыяри ярдәм эшчәнлегенә җәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлыгын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру	Ихтыяри ярдәм эшчәнлеген, социаль әһәмияткә ия инициативаларны үстерүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру	Чаралар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	6	6	6	6			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	15	15	15	15			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	145	145	145	145			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	30	30	30	30			
Вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру	Вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру юлы белән укудан буш вакытта һәм җәйге каникул чорында яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең мәшгульлеген тәэмин итү	Вакытлыча эшкә урнаштыру буенча хезмәттән файдаланган гражданнар саны, кеше	«Яр Чаллы СХОҮ» МАУ	2000	2000	2000	2000			
		Вакытлы эшкә керешкән гражданнар саны, кеше		1600	1600	1600	1600			
Яр Чаллы шәһәрендә дәүләт яшьләр сәясәте активистларының кадрлар резервына ярдәм күрсәтү һәм аны	Яшьләр сәясәте активистларын шәһәр Хакиме стипендияләре белән бүләкләү	Яшьләр сәясәте өлкәсендә адреслы ярдәмнән файдаланган лидерлар һәм активистлар саны, кеше	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе	20	20	20	20	480,0	480,0	480,0

үстерү	Яшьләр сәясәте өлкәсендә иң яхшы хезмәткәрләргә шәһәр Хакиме премиясе тапшыру	Яшьләр сәясәте өлкәсендә адреслы ярдәмнән файдаланган лидерлар һәм активистлар саны, кеше	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе	10	10	10	10	260,4	260,4	260,4
	Шәһәр чаралары, конкурслар, фестивальләр үткәрү, республика һәм бөтенроссия конкурсларында һәм чараларында катнашу	Чаралар саны, берәмлек	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе	27	27	27	27	1 259,6	1 259,6	1 259,6
							барлыгы:	160 515,2	160 647,2	160 647,2

Башкарма комитет Аппараты
Җитәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева